

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 16. — Zurednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: Šeststopenjska petič-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju dajo se popust. — Volja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 60 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti volja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 60 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 176.

V Ljubljani v sredo, 5. avgusta 1885.

Tečaj II.

V Ljubljani, 5. avgusta.

Slednja debata v francoski zbornici gledé kredita za Madagaskar obrnila je zopet pozornost vse Evrope ná-se. Ljudovlada stoji pred volitvami, in delj časa bodo te merodajne za politični razvoj dežele. Če pomislimo, s koliko strastjo in s koliko brezozirnostjo se je napadal pri slednji debati Jules Ferry in politika oportunitizma, zdi se nam skoro kot da bi radikalna stranka dobivala moč, da bi se njena samozavest krepila. Tudi ne menj niso bile živahne parlamentarne demonstracije, s katerimi so zmerne stranke izražale palemu ministru svojo zaupnico gledé po njem razvitih načel o francoski prekomorski politiki. Vsekako bode pri bodočih volitvah velike važnosti, kako bode javno mnenje sodilo o tej politiki. Če si nekoliko ogledamo do zdaj izdane programe ter izločimo od njih vse ono, kar je preračunjeno samo na to, pa po nepotrebnem vznemirjavno mnenje, vidimo skoro v vseh programih izraženo vprašanje, ali naj francoska ljudovlada nadaljuje ekspanzivno vojaško in trgovinsko politiko, katero je takó zeló negoval Ferry, ali če je naloga ljudovladnega kabineta, da varuje vojaške in trgovinske moči, da jih po nepotrebnem ne rabi ter si jih hrani za druge čase in bolj primerne namene. Med tem vprašanjem in onem o maščevalni in povračilni vojski proti Nemčiji pa je precéj zveze, in bivši ministerski predsednik se ni plašil ob muogih prilikah izraziti tudi javno te nikdar mirujoče nadeje. Burno vpitje zbornice, katero je sledilo besedam, da nobena vlada ne bode v naselbinah iskala povračila za 1871. leto, je pokazalo, da je zbornica umela pravi pomen besedij.

Jules Ferry je hotel v zbornici dokazati, da podjetje Francije v Tonkingu in Madagaskarji ne

izvira iz volje in častihlepnosti posameznikov. Francoska podala se je na ono ozemlje, ker jo je v to prisilila potreba, da varuje svoje svetovne interese, da brani žaljene pravice ter da prepreči usodne posledice hude ekonomske krize. Konkurenca evropskih vlastij je potrdila Francosko, da se drži dozdanje poti v politiki. In pravo javno mnenje Francije se gotovo ne obotavlja ni za trenotek, odobriti tako postopanje ministrov. Da so bile ekspedicije koristne, je priznalo. To ni bila politika pustolovcev, marveč hotele so se uporabiti narodne moči na primeren način v to, da se pospešuje gmotni blagostan ljudovlade ter se povzdigne moralna moč in samozavest.

Ne more se odrekati, da je Ferry svoje tolikanj napadeno stališče zagovarjal z ono hrabrostjo in nadarjenostjo, katera ga je za nekaj časa postavila v prve vrste francoskih državnikov. A kdor zahteva, naj se težko pridobljeno premoženje delavskega prebivalstva ne potroša za ničeve in slavo-hlepne ekspedicije, žanje pač več priznanja pri masi, nego korenita razmotrivanja daleč sezajoče politične spekulacije. Radikalci v Franciji vidijo v Ferryjevem programu program vojske. Če pa se prične vojska, ne more biti nje smoter Tonking in nje namen tientsinska pogodba, marveč v slednji vrsti Nemčija in zopetna pridobitev Alzacije in Lorene. Francoska irredenta je sicer močna, vendar pri vsem tem silno zmerna, trezna. Skoro niti opaziti ni bilo, da misel na povračilno vojsko še živi. Nakrat pa se je pokazalo, kako so bodoče razmere z Nemčijo vedno kot merilo vladinemu postopanju. Če so si pa stranke tega tudi v svesti, je dvojljivo.

Razvoj Francije v notranjem pa je zavisen od vnanje politike, ali z drugimi besedami rečeno, ljudovlada bode ostala ljudovlada miru ali pa je

sploh ne bode. Težko bi se zgodilo, da bi general, kateri bi potolkel nemške vojne čete ter si osvojil Alzacijo in Loreno, hotel odstopiti svojo moč pariškim parlamentarcem, kateri vodijo danes francosko državno krmilo, ali, težko da bi se vzdržati mogel vladni zistem, kateri bi deželo zapel v nesrečno vojsko z Nemčijo. Zmaga kakor poraz, oba bi bila usodna za republiko kot tako. Želeti bi bilo torej v interesu ljudovlade, da se splošno ukorenini v Francozih prepričanje, da je za obstoj in uspešen razvoj primerna le politika miru.

Boj med radikalizmom in oportunistnimi načeli se ni še odločil, vendar je bil v mnogem oziru za vlado uče zdaj koristen, ker jej je pokazal pota do njenega pravega stališča. Če si bode pa vlada tudi vedela priboriti stališče ter bode imela dosta moči je obdržati, se ne more z gotovostjo trditi. Za francosko ljudovlado pa more biti primeren in plodonosen samo program miru na zunaj in na notranje trdna vladna kontinuiteta. Če se zdanji vladi posreči doseči in izvesti ta program, rešila bode lahko ljudovlado vseh zdanjih zadreg.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

„Montags-Revue“ poroča, da je prisotnost grofa Kálnokyja v Išli v zvezi s shodom cesarja Frana Josipa in cara Aleksandra, kateri se ima v kratkem vršiti. Car prišel bode k shodu s carevno; kje in kdaj se bode shod vršil, še ni določeno. Minister Giers ne bode spremljal cara, istotako našega cesarja ne bode spremljal Kálnoky. — „Pr.“ pa vé povedati iz zeló verodostojnega vira iz Berolina, da se cesar Fran Josip in

rila mu je še več: darovala mu je svoje srce, nepokvarjeno, to miločutno srce! Pač ni slutila kak propad jej zija ob kraji rožnatega bregu!

Prve ljubezni sladkost provzročuje nekako omamo, katera nas vesolja prevzema in vpijani. Po šestih mesecih še ni bila Lucilina radost prošla. V svoji naivni in plemeniti udanosti do njega, ni še umela, pri čem da je. Ljubila ga je slepo, ne da bi mislila, kaj bode, in kakor mu je dala svoje srce, tako bi mu bila dala tudi življenje! Spomlad je cvela njeni ljubezni, a pomislila ni na jesen!

Njena edina dosedanja žalost je ta bila, da je pred očetom morala ljubezen svojo skrivati.

„To je potrebno v interesu najine ljubezni!“ dejal jej je Leon. Pojasnjeval jej je, kako to misli, in ona je, zlagaje se z njim, molčala.

A vrnimo se k poprejšnjemu! „Ti ljubi Leon!“ reče Lucila prebravši Leonovo pismo. „Nakanil se je, da odpotuje. — Ah, mora pač tako biti — dnevi ginejo, čas hiti. . . O, posreči se mu, srce mi to pravi. Nij-li uže zadosti trpel? Ljubi Bog, ki čuva nad vsemi svojimi stvarmi, tudi njega ne zapusti. Boji se odpotovati. Ah, saj meni tudi nič

Listek.

Prokleta!

(Roman. Spisal Emile Richebourg; po E. Vacanovi predelavi prosto poslovenil Janko Leban.)

(Dalje.)

Uro pozneje je bila Lucila na znanem kraji pri zidu ter najde pismo. Hitro je poskrije v svoj nedrec, boječe okrog sebe pogledavši. Vsa mirna, da ni nikogar videla, povrne se v svojo sobo z dragim ji listkom, da ga tam zamore nemotena prečitati.

Ni se brez vzroka tresla uboga deklica. Ker si je bila v svesti krivnje, ni mogla najti nikjer miru in bala se je zmerom, da bi njena skrivnost ne prišla na dan, bodisi po rudečici, ki jo je tako lahko oblivala, bodisi po lastnem očesu, ki ni moglo več očeta gledati brez vsega strahu. Tudi je bila opazila, da je Jacques Mellier, kar je nekaj dnij, postal le še čemernejši nego je bil po navadi. Ni je več nagovarjal, in zdelo se ji je, kakor da se je izogiba.

„Moj Bog, je-li možno, da morda kaj slutí?“ povpraša se preplašena. Le ta misel sama na sebi bila je zánjo grozna muka. Pa ves ta strah, vso to negotovost in vse slutnje prenašala je stano-vitno. Saj trpela je le za njega, ki ga ljubi iz vsega srca, z ono gorečo ljubeznijo, katera prenese vsako žrtev!

On je bil mlad in tako lep! Da-li je bil bogat? Tega ni vedela. Pa blago mu je bilo srce, bil je jako ponosen ter imel je navdušene naklepe za bodočest, take, kakeršne more imeti le pesnik; manjkalo mu ni ničesar, kar more unemati domišljijo mlade rahločutne deklice! — Videla sta se vprvo o priliki nekega vaškega cerkvenega blagoslovljenja. Prvi pogled uže vzbudil je bil njijno midsobno simpatijo. On je bil bled in žalosten; zdelo se je, da trpi, bil je nesrečen. . . Simpatiji sledilo je zanimanje. Pravil jej je, kar je vedel o svoji minulosti: živel je žalostno, samotno življenje, brez ljubezni, brez zavetja, brez blaženega materinega blagoslova! . . .

Lucila se je prizadevala, da bi ga tolažila ter dejala mu je, naj se nádeja boljših časov. A sto-

car Aleksander snideta sredi meseca septembra, kje, tudi ne vé povedati.

Gremij trgovcev v Gradci sklenil je pred kratkim vložiti prošnjo na trgovinsko ministerstvo, naj bi izvolilo določbe o nedeljskem počitku tako spremeniti, da se določi, naj se prodajalnice, izimši tabačne trafike, v večjih mestih zapró ob 10. uri, v manjših krajih pa ob 12. uri. S to prošnjo hoté varovati trgovci svoje interese proti krošnjarjem, kateri prodajejo tudi ob nedeljah, v tem ko morajo trgovci imeti svoje prodajalnice zaprte.

Nekateri nemški listi poročajo, da namerava vladika Strossmayer sredi tega meseca obiskati hrvatskega bana, grofa Khuen-Hedervarya. Vladika izjavil se je obiskovalci v Rogatci, kjer se zdaj bavi vladika, da mu je mnogo ležeče na tem, da se snide z banom. — Kar se tiče potovanja na Velegrad, je dejal vladika, da namerava vsakako uresničiti to romanje; da bi se pa tega romanja udeležila velika množica iz Hrvatske in Slavonske, o tem da zdaj ni govora.

Ogerski državni dohodki znašali so v drugem četrtletju 62 438 870 gld., torej so za 1 461 826 gld. ugodnejši nego v minolem letu. Izdatki so znašali 77 242 473 gld., torej so za 6 637 492 gld. neugodnejši od lanskega leta.

Tuje deželo.

Nemški socialdemokratje nameravali so tudi letos sklicati običajni letni občni shod; a kakor se zdaj poroča, odložili so ga za jedno leto, „ker se situacija ni nič spremenila in ni važnih zadev reševati.“

Ruski car in carevna zapustila sta dné 3. t. m. Petrov dvor ter nastopila potovanje v Finlandijo. Na tem potovanju, katero bode trajalo pet dnij, spremljali ja bodo skoro vsi veliki knezi. V glavnem mestu Finlandije, v Helsingforsu, se vstavita tri dni; v Willmanstrandu, kjer bodo vojaške vaje, pa jeden dan. Dnó 10. avgusta se zopet vrneti v Petrov dvor, in čez kakih deset dnij pozneje odpotujeta v Kiev.

„Polit. Corr.“ poroča iz Petrograda, da vèst o Mahdijevi smrti v tamošnjih političnih krogih ni vzbudila posebnega veselja, ker se je s tem za Angleško odpravila velika zadrega; po Mahdijevi smrti dobila je Angleška v Afriki bolj proste roke in zdaj jej bođe možno bolj krepko se vstavljati ruskemu pritisku pri razpravi afganskega vprašanja.

Francoska vlada namerava še pred sklepom zasedanja predlagati zbornici, da dovoli 947 000 frankov kredita za naselbine ob gvinejskem zalivu; od te svote pa se določi 300 000 frankov odškodnine afrikanskemu društvu.

Ker je afgansko vprašanje izgubilo vznemirljiv značaj, skuša se javno mnenje vznemirjati z izmišljenimi depešami o sukobu afganskih in ruskih čet pri Meručaku in v dolini Pinči. Vse te

vèsti pa nimajo niti trohice resnice na sebi. Dogovori o afganskem vprašanju med Anglijo in Rusijo zdaj mirujejo, a kakor poročajo angleški listi, je Anglija pripravljena, da se določijo točke pogodbe ter se odpravijo nedorazumi.

Dopisi.

Iz Železnikov, 3. avgusta. (Izv. dopis.) — (Hudič je pónj prišel.) Ker o najnovejšem dogodku, ki je razburil v našem okraji duhove ter navdal jih s strahom in trepetom, še nikdo ni poročal, bodi meni dovoljeno, poslati zanimljivo novico v svet. Od peklenščeka se dan danes mnogo manj sliši, nego njega dni, a da tega klicati tudi sedaj ni varno, spričuje nam sledeči slučaj.

Dnó 30. julija t. l. med 8. in 9. uro zvečer spravljal se je nek posestnik in oštir v Dolenji Vasi k počitku. Bil je baje po polnem trezen. Ko zapušča spodaj gostilniško sobo, da bi šel v prvo nadstropje spat, poslovi se s temi lepimi besedami od navzočih: „Naj pridejo štirje hudiči póme, jeden od zdolej, trije od zgorej!“ To bila bi oštirju najbrže tudi večerna molitev, ko bi ne bilo drugače prišlo. A glej! komaj je dospel na vrh stopnic, ko se mu prikaže majhna živalica, podobna miši, ki mu tebi nič meni nič zleze po jedni nogi gori in gre potem po drugi zopet doli. Moža, ki je ravno pred še imel toliko poguma, da je hudiče klical, spreletí mrz in smrten pot ga oblije. A to ni bilo še vse. Mlada živalica začne se pred njegovimi očmi najedenkrat daljšati, daljšati in kmalu vila se je pred njegovimi nogami dolga, debela in v gorenji polovici kosmata kača. V svojem obupu zgrabi jo s táko močjo za vrat, da je začela cviliti. Toda kmalu premaga ga zopet strah, spusti strašno žival in zbeži po stopnicah doli v gostilniško sobo. Kača hitela je za njim, a v sobi izginila je.

Sedaj poklekne nesrečni oštir pri peči na kolenu in moli s svojo družino prav goreče rožni venec. Toda nesrečnež tudi sedaj še ni našel miru. Ni dolgo molil, ko se mu prikažejo v sobi štirje psi, dva večja, dva manja. Prva dva podasta se k mizi in začneta gristi lesene noge, druga dva pa se vstopita vsak na jedno stran oštirja in ga s srpim pogledom opazujeta, kakor bi se pripravljala skočiti vánj. Ta pogled nesrečneža tako premaga, da se zgrudi na tla in da se celih pet minut ne zavé. Ko ga pripravijo zopet k zavesti, videl je še vedno pse okolu sebe, kojih pa so drugi se vé da zastonj z lučjo iskali. Med tem prišli so tudi g. župnik iz Selc, ker so bili po nje poslali in nekoliko tolažljivih besedi iz njih ust, vtilo je zopet mir v razburjeno srce mučenega. — Nesrečni oštir je baje zeló žganjepitju udán, in tedaj ni čuda, da so začele plesati pred njegovimi očmi take prikazni. Naj bi bilo to v svarilen izglede vsem žganjepivcem!

— „I kaj vas pa teži? Mi-li ne morete tega povedati?“ dobrikuje se deklica.

Stari služabnik se zgane. Dva koraka naredi proti njej in uže ima besede na jeziku: „Ne zapuščajte danes z večera svoje sobe!“ Pa ker se naenkrat prikaže Jacques Mellier, zaprta so mu bila nagloma usta. Zatorej le milo in proseče pogleda deklico ter potem zapusti sobo globoko vzdihnivši.

„Ubogi Pierre“, misli si Lucila. „Izvestno ga kaj žali. Gotovo je bil oče zopet slabe volje.“

4.

Proti polu osmi uri pride na pristavo senilonsko velik, močan mož. Imel je klobuk na glavi, s železom okovane črevlje na nogah, a čez svojo modro platnasto blouso je nosil lovsko puško.

Kakor vsi kmetje v tem letnem času, bil je ogorelega obraza, pa navzlic temu, da mu obraz ni bil gladek, vender ni mu bil nesimpatičen. Mož je moral biti pri štiridesetih letih. Njegovo široko čelo, njegove goste obrvi, ki so se stekale nad nosno kostjo, in nekaj ponosnega in pogumnega

Iz Rudolfovega 4. avgusta. (Izviren dopis.) Danes zjutraj ob 3/4. uri pridrvil se je strašan vihar z dežjem, primešanim tudi nekoliko z drobno točo, čez naše mesto in bližnjo okolico. V nekaterih minutah prevrnenih in pretrganih je ležalo mnogo kozolcev, med temi jeden čisto nov. Da se tudi drevju ni prizaneslo, je umevno. Najbolj čudo napravil je vihar na Bregu nad Krko, kjer so na vrtu Brunarjeve gostilne zjutraj na kostanjih videli viseti kositrno streho, katero je zlobni vihar odnesel bližnji, tudi Brunarjevi hiši. Blizu dvajset móž imelo je dovelj opravila, da so vseglo streho privedli nazaj na njej odkazani prostor. V kapteljski cerkvi odtrgalo je okno in ga vrglo v cerkev, pri delegirani sodnji zmočilo je nekoliko aktov; tako da več ali manj spomina dobil je skoro vsak prebivalec v mestu. Največ pa so trpeli nedolžni ptički po gnezdih; otroci so jih zjutraj pobirali po tleh kot hruške. Videli smo gnezdo, v katerem je uboga starka z razprostrtimi peruti varovala svoje mladiče — a bilo je vse mrtvo. Res žalosten in ginljiv prizor. — Toča, kakor se čuje, poškodovala je nekoliko pridelkov v Irči Vasi in Brodu, katastralne občine Kandije.

Razne vesti.

— (Vesuv,) ki je začel uže pred nekolikimi meseci metati ogenj iz sebe, deluje še zdaj zeló intenzivno. Iz treh razpoklin vali se lava na dan. Ponoči dela vse to krasen prizor.

— (Skesala sta se.) Z Dunaja se poroča: Pred dobrim tednom zapustil je bil 25letni komij Karol Baier s svojo za sedem let mlajšo soprogo svoje stanovanje, ne da bi bil kedó vedel, kam je mladi zakonski par izginil. Par dni pozneje pride materi mlade soproge od nje pismo, v kateri ji naznanja, da se ne vrneti z možem nikdar več, ampak da sta se odločila storiti vkup končec svojem življenju. Mlada zakonska bila sta namreč v zeló žalostnih denarnih razmerah in on imel se je bati tudi kazenske preiskave, kajti njegov dosedanji gospodar dolžil ga je, da mu je izneveril blaga za 300 gld. Vse je bilo prepričano, da sta nesrečna zakonska res izpolnila svoj sklep, in od strani redarstva, kakor tudi od strani starišev mlade soproge, pozvedovalo in iskalo se je uže po kraju, kjer se je izvršila zaloigra. V soboto zvečer pa se vrneti mlada zakonska nenadoma v svoje stanovanje. Kakor sta pravila, bila sta Dunaj res zapustila s trdnim sklepom, da se usmrtita, a ko se je približal odločilni trenutek, zapustil ja je pogum in podala sta se raji zopet v grenkosti in bridkosti življenja. Njega se vé da ni čakalo nič veselega domá, kajti policija je uže prežala nanj in ga je tudi takoj odvedla v preiskovalni zapor. Soprogo pa so izročili njenim starišem v nadzorstvo.

— (Galantno.) Na Dunaji vstopila je te dni mlada, krasna blondina v tramvaj-voz, a ker je bilo prepolno, morala je stati. Da ne bi omahnila, držala

v njegovem pogledu, vse to je kazalo, da je mož energičen in žilav.

Pod to poludivjo robato obleko živelo je pa goiko srce, polno junaštva in sposobno velike udanosti, ki se je lahko vspeła do žrtvovanja samega sebe.

Ta mož se je zval Jean Renaud; v vsem okraji Saint-Irinskem pa so ga bolj poznali z imenom: „Volčji ubijalec“.

Vstopivši v sobo, sname klobuk z glave ter pozdravi Lucilo. Mlada deklica je pogrinjala ravno dolgo, hrastovo mizo, kajti delavci so morali kmalu priti domov s travnikov.

„Ah, vi ste, Jean Renaud!“ dé. „Veselim se jako, da vas vidim. Uže nad osem dñn ni vas bilo k nam in jaz hranim uže dolgo zavitek rečij, ki sem jih namenila vaši ženi Genevièvi.“

„Vi ste zmerom jako dobrotni, gospodičina. Istina je, uže teden dnij me ni bilo sèm. Moral sem svojo puško obesiti na želez ter koso jemati v roko. Ko je trava zrela za košnjo in je vreme lepo, mora vsak na travnik ven. Včeraj zvečer so mi naznanili, da so vidéli velikansko volkuljo z dvema mladičema v bližini gozda seureskega;

menje ni tesno, nič menje se ne želim radi tega, kakor on! pa mora biti tako, sreča pač zahteva nekaterih žrtev. Jaz se snidem to noč z njim. Saj je vender zadnjikrat! Dosti se osmeljujem . . . kajti, če bi me kdo videl, spoznal. . . . Uže misel na to me stresa! Pa da me Leon še enkrat ne vidi, ne imel bi poguma odpotovati. On me kliče, hočem mu prinesiti, kar zahteva: pogum in upanje.“

To rekši prižgé luč ter sežgé pismo — žal, da je ta njena previdnost bila prepozna! Njene oči se napolnijo s solzami. Hitro jih obriše ter stopi dol v pritličje, da tam dá zaukaze za večerjo in opravi sploh svoja mala dela. Rouvenat pride s travnika domov, za njim se je vozil polen voz sena. Ljubeznivo pozdravi mlado deklico. A njegov žalosten pogled se zdi dekletu čuden.

„Ljubi moj Pierre, kaj pa imate?“ povpraša ga. „Nekam žalostni ste mi.“ — „Res je, gospodičina, teško mi je pri srci.“ — „Morda pri delu ni kaj v redu? Meni se vender zdi, da se senó lepo in hitro suši, ko solnce uže nekaj časa tako pripeka.“ — „Da, res je, solnce samo na sebi tri četrtine dela opravi. Pa nij to, kar me žalosti. . . .“

se je z nežno ročico za jednega usnenih vajetov. V vozu pa je sedel mlad gospodek, kojega je pa deklica na prvi pogled očarala. Vzdigne se tedaj z svojega sedeža in jo galantno poprosi, da naj se vsede. Deklica zahvali se za prijazno ponudbo, a ne vsede se sama na prostor, temveč namigne postarni dami, ki je bila njena mati, da naj se vsede. Galantnega mladeniča je to takó razjarilo, da je čisto na glas vskliknil: „No, taki stari šk... na ljubo bi pač ne bil zapustil svojega sedeža!“ Materi krasne blondine pa ta poklon nikakor ni bil po volji. Obrne se takoj do okoli nje sedečih ter jih naprosi, da bi hoteli pričati zoper mladega moža pri sodnji, pri kateri ga hoče zaradi razžaljenja častí tožiti. Morda bode ta pri sodnijski obravnavi dobil boljše pojme o galantnosti, nego jih je imel do sedaj.

— (Nevaren bolnik) Pred nekolikimi dnevi vstavi se v Parizu pred hišo nekega zdravnika voz, iz katerega izstopi tuj gospod. Prvemu slugi ki ga dobi, dá sreberu denar, ter ga naprosi, da naj ga pelje pred zdravnika, pa da naj tudi pazi, da ga nihče motil ne bo, ker ima z njim nekaj zelo važnega in zanimljivega govoriti. Sluga pelje ga k zdravniku, in ko sta ta dva bila sama, spregovori ptujec: „Jaz sem uže delj časa na plućih bolan in ne po dnevi ne po noči nimam miru; vsa sredstva, katera sem uporabljal, niso pomagala nič; sedaj pa mi je nek znanec svetoval, da naj dobim gorka človeška jetra, zagotavljajoč me, da mi to pomaga. Žrtvujte se vi vednosti! Zgovorivši to, potegne nož iz žepa in stopi še bližje k njemu. Zdravnik se tega ni malo vstrašil, a h sreči šine mu rešilna misel v glavo. „To je res pravo sredstvo, zoper plućno bolezen,“ mu reče, „a jetra morajo biti zdrava, moja pa so bolna, za to dovolite, da vas popeljem k drugemu zdravniku, ki ima zdrava jetra.“ — Bolnik je v to rad privolil. V tem pa je zdravnik poklical ljudi, kateri so tujca zvezali in ga potem odvedli v blaznico.

— (Sedaj je druga!) A: „O srečne oči, da te še jedenkrat vidijo! Od kar te je sreča obiskala, se ne pokažeš nič več; niti jedenkrat me od tega časa še nisi povabil, prej pa sem bil vsaki teden tvoj gost.“ — „Dragi moj, sedaj je druga! Prej sem te lahko vabil, ko nič imel nisem. Sedaj pa, ko sem bogat, moram gledati, da se premoženje ne zgubi, za to je treba štediti.“

Domače stvari.

Iz seje mestnega odbora ljubljanskega.

V Ljubljani, 4. avgusta.

Danes zvečer ob 6. uri imel je mestni zbor ljubljanski javno sejo. Predsedoval je župan Grasselli; navzočih bilo je 21 mestnih odbornikov. Overovatelja zapisnika bila sta imenovana mestna odbornika Geba in Škerbinec.

Zapisnikar prečita dopis c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko do mestnega magistrata, po katerem se sklepu mestnega odbora gledé vpeljave slovensčine

le iz tega vzroka nisem danes na delu. Na vse zgodaj sem uže izšel, pa sem zamán gozde seurske in artemontske prehodil.“

„Vi morate biti jako utrujeni.“

„O, meni ne škoduje pot nič, navajem sem uže“, smeje se.

„Pa saj se vsi potite, moj dragi Jean Renaud.“

„Res; a je tudi prokleta vročina!“

„Tu je stol, vsedite se; dam vam kozarec dobrega vina.“

„To se dá slišati!“

„Nisem vas še po Geneviévi vprašala; kako je njej?“

„Tako dobro, kakor je to možno pri njenem stanju. Saj veste, da bo pri njej kmalu nekaj novega.“

„Da, res“, dé mlada deklica zarudevši.

„Volčji ubijalec“ se v tem vsede ter postavi puško med noge. Lucila dene na mizo pred njega steklenico vina, kozarec, kruha in kos mrzlega mesa.

(Dalje prihodnjič.)

kot obligatnega učnega predmeta na c. kr. državni višji realki v Ljubljani iz stvarnih in praktičnih razlogov ugoditi ni moglo. Sicer pa se je učiteljstvo na tem zavodu samo izreklo proti upeljavi. — Dopis se vzame v znanje.

Mest. odb. Murnik poroča v imenu stavbinskega odseka o vspehu pismene dražbe za oddajo dela pri podaljšanju kanala na Poljanski cesti ter predlaga, naj se zdaj določeni stroški v skupnem znesku 3235 gold. 14 kr. dovolijo in se gradnja oddá kranjski stavbinski družbi.

Mest. odb. Ledenig predlaga, naj se dotični kanal podaljša do poskuševališča c. kr. kmetijske družbe na Poljanski cesti. Predlagatelj utemeljuje svoj predlog ter živo priporoča, naj se izvede nujno to delo, osebito ker se letos več nameravanih gradenj izvršiti ne more. Pri glasovanju se sprejme odsekov predlog z dodatnim predlogom mest. odb. Ledeniga vred.

Mest. odb. vitez Bleiweis Trsteniški poroča v imenu policijskega odseka o gradnji mestne bólnice za slučaje epidemičnih bolezni. Po tem predlogu naj bi se sezidala bólnica poleg Tovorne ceste za južnim kolodvorom v bližini protestantskega pokopališča. Nakupi naj se tam zemljišče, kupnina v znesku 25 000 gld. vzame naj se iz mestnega loterijskega posojilnega zaklada. Ta svota se poobresti s 5 % ter se amortizuje s prebitki iz dohodkov od poslopja, katero bi se oddalo, kader ne bi razsajale bolezni, za nameščenje k vajam poklicanih vojakov. Natečaj za zidanje te bólnice naj se razpiše še letos in mestni magistrat naj mestnemu odboru še letos poroča o vspehu tega natečaja.

Vsi predlogi so se vzprejeli.

(Konec prihodnjič.)

— (Krajcarska podružnica „Národnega Doma“) prav krepko napreduje, kajti razposlala je uže poverjenjskih knjižic za 50 000 udov. Posebno pohvalno nam je omenjati mesta Kranja, v katerem se plačuje blizo 3000 mesečnih krajcarskih doneskov. Trdno smo prepričani, da dobimo v kratkem tudi iz družih slovenskih mest in trgov enako veselih vesti, ter da ne bode hotelo zaostati nobeno slovensko mesto ali trg v spolnovanju svojih národnih dolžnosti. V novič pa pozivljamo vse zavedne narodnjake, da nas podpirajo s tem, da se mnogobrojno oglašé poverjeniki podružnice. Nikar naj se nikdo ne zanaša na družega, ter naj se le brzo oglasi, kajti več ko je poverjenikov, toliko lepši bode vspeh, toliko hitreje bode dosežen naš lepi namen. V spodbudo naj nam bodejo Slovenci, živeči v tujini, koji so se oglasili na prvi oklic kot poverjeniki za Dunaj, Reko, Lienc na Tirolskem, Ljubno itd. ter v posnemanje naj nam bodejo slovenski delavci v Seegrabenu na Zgornjem Štirskem, ki plačujejo nad 100 mesečnih doneskov, koje si pritrčajo od težko zaslužene dne. Torej na delo rojaki! Oglašajte se takoj za poverjenike in zahtevajte poverjenjskih knjižic z enkrajcarskimi ali pa desetkrajcarskimi markami pod naslovom: „Krajcarska podružnica „Národnega Doma“ (dr. Jos. Starè) v Ljubljani.

— (Spremembe pri učiteljstvu na Kranjskem) Za trdno so postavljeni: Gosp. Gašper Gasperin, nadučitelj v Vipavi; gđc. Katarina Drol, II učiteljica v Šem-Petru pri Novem Mestu, in gđc. Neža Levstik, III. učiteljica v Senožečah. Gospod Janez Zarnik, učitelj na Breznici, je začasno upokojen. — Gosp. Feliks Majer, zač. pomožni učitelj na I. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani, je iz te službe odpuščen. — Gosp. Janez Pezdíč, učitelj v pokoji v Ljubnem, je umrl.

— (Šolstvo.) Iz letnega poročila trirazredne ljudske šole v Višnji Gori koncem šolskega leta 1884/85 posnemljemo, da je te šole I. razred obiskovalo 63 dečkov in 50 deklic; II. razred 26 dečkov in 27 deklic; III. razred 22 dečkov in 15 deklic, torej vse tri razrede skup 111 dečkov in 92 deklic. Ponavljalno šolo obiskavalo je 30 dečkov in 31 deklic. Poučevali so na tem zavodu gg. dr. Josip Lesar, učitelj veronauka; Janko Škerbinec, učitelj in šolski vodja; Josip Janovsky, učitelj, in gđc. učiteljica Ernestina Clarici. — V letnem poročilu priobčen je zelo primeren spis: „Prijazna beseda mladini o sadje-reji in o varstvu ptičev“; spisal gosp. vodja šole, Janko Škerbinec. — Iz letnega poročila štirirazredne ljudske

šole v Vipavi za l. 1884/85 posnemljemo, da je obiskovalo te šole I. razred 51 dečkov in 40 deklic; II. razred 41 dečkov in 28 deklic; III. razred 46 dečkov in 38 deklic; IV. razred 20 dečkov in 15 deklic, torej skup vse štiri razrede 158 dečkov in 121 deklic. Kmetijsko napredovalno šolo obiskavalo je 45 učencev tretjega in četrtega razreda. Poučevali so na tej šoli gg. Kaspar Gasperin, nadučitelj in šolski vodja; Feliks Knific, beneficijar; Andrej Pernè, def. učitelj; Andrej Lah, pr. učitelj, in gđc. Marija Arko, def. učiteljica.

— (V kranjsko hranilnico) je v minolem meseci juliji vložilo 1944 strank 633 478 gold., izplačalo pa se je 1909 strankam 591 150 goldinarjev 33 kr.

— (Hymen.) Danes poroči se na Vrhniki gosp. Vinko Majdič, posestnik umetalnega mlina v Kranji, z gospodičino Kotnikovo, hčerjo tovarnarja g. Frana Kotnika na Vrdu poleg Vrhnike.

— (Grozna smrt.) Iz Črnomlja se nam piše: Dne 29. julija pasla je osemletna posestnikova hči Katarina Kraker iz Jarneje Vasi kravo na paši. Pri tem ovije si vrv, na koji je bila privezana krava, okolu pasa. Hipoma pa se krava spusti v dír in vleče nesrečno deklico čez grm in strm za seboj, tako da je vsa razbita ostala mrtva.

— (Shod antropologov v Celovci.) Antropologično društvo na Dunaji skliče na 19. do 21. dan t. m. v Celovci shod antropologov. Poleg mnogih drugih predavanj bode predaval tudi nj. svetlost knez Ernest Windisch-Grätz: „O najdbah pri Vačah in Šmihelu v Kranjski.“

— (C. kr. kmetijska družba v Gorici) razglša: Iz podpore, katero je dovolilo visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo v prosepah sviloreje na Goriškem, podeli c. kr. kmetijska družba nekatere stipendije po 15 gld. ženskam, ki bodo obiskovale tečaj, pri katerem se bo poučevalo, kako se pripravlja svilodno seme po celičnem sistemu in kako se za ta namen rabi mikroskop. Pouk bode na c. kr. svilorejskem poskuševališči v Gorici. Namen tečaja je, da se obiskovalke praktično poučé v vseh delih, ki se tičejo pripravljanja semena po celičnem sistemu, in kako je ravhati z mikroskopom, da se presodi zdravstveno stanje semena. Tečaj začne dne 24. in konča 29. avgusta t. l. Katera želi dobiti kak stipendij, naj podá dotično pisano prošnjo v uradu c. kr. kmetijske družbe najdalje do 18. avgusta. Stipendiji se podelijo samo takim ženskam, ki so uže prestopile v 16. leto, ki so uže praktično izurjene v sviloreji in stanujejo v deželi.

— (Človeška kostnjaka) našli so minolo soboto pri Škocijanu na Goriškem. Jeden ležal je vrhu zemlje, glava je bila naslonjena na kamen, drugi pa ni bil še po polnem odkopan.

— (Toča) napravila je minolo nedeljo mnogo škode po Istri. V nekaterih krajih padala je takó debela toča, da se ljudje še ne spominajo take; uničila je setev in močno poškodovala trte.

Narodno-gospodarstvene stvari.

Vremenski pregled za mesec julij 1885.

(Konec.)

Najkrepkeje bil je bar. maksimum razvit 22. dan julija: zelo visoki vrhunec 774 mm nad Nizozemskim upadal je polagoma na vse strani, a še v Zagrebu bilo je 768.9 in stoprv pri Carigradu dojdemo na mejo 760 mm; celó Moskva imela je še 760.9 mm ob 7. uri zjutraj.

V takih razmerah se je tudi toplota v ozemlju barom. višine nad normalno vzdignila, odkar je avstro-ogerska ciklona 6. dne nehala. Zraven tega so bile nad Osrednjo Evropo barom. razlike razmerno male, tedaj vetrovi nemočni. Nasledek je bil, da do 22. skoro ni dne brez mnogih neviht v Avstro-Ogerski in istotako na Nemškem. Vsaj temne oblake videli smo zbirajoče se nad obzorjem, in votlo grmenje oznanjalo je uničujoče sile naravine. Ljubljani in Krškemu so donesle nevihte le prav malo dežja, in sicer Ljubljani 12., 16., 21. in 24. dan skupaj 4.3 mm., Krškemu 8., 11., 16., 21. in 24. dan skupaj 16.5 mm. Znamenito je, da so se te nevihte večidel pri nadnormalnem zračnem tlaku izvršile.

Precejšnja premena nastopila je z 22. dnem: razdelitev zračnega tlaka v Osrednji Evropi dovela je zahodnje in severne vetrove, toplina je vsled tega upadala ter bila 28. dan sploh pod normalno.

V Ljubljani in Krškem imel je uže 23. dan najnižjo toplino (18.2, oziroma 19.3° C). (Še večje ohlajenje je povzročila ciklona 6. dne; v Ljubljani je bilo takrat le 17.1° C povprek.)

Notrajni dežji, ki so za časa imenovanih vetrov tu in tam rosili žejno zemljo, niso mogli več popraviti suše, ki je po Osrednji Evropi kmetijske pridelke zelo oškodovala. V Krškem padlo je le še 26. dan 0.2 mm dežja, tedaj ves mesec skupaj 35.7 mm. Deževalo je najbolj v Galiciji in sosednjih pokrajinah. To je bil učinek bar. depresije v jugozahodnji Rusiji.

Zadnje tri dni postaja zopet topleje. Povprečna toplina meseca znaša v Krškem 21.6° C v Ljubljani skoro za 1° C manj.

Komaj je treba omeniti, da so ob robu barom. višine, ki je vladala nad Zahodno in Osrednjo Evropo ves čas prestopale barom. nižine, kojih vpliv pa nas ne zanima toliko, da bi jih natančneje opisali. F. S.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

London, 5. avgusta. V górenji zbornici izjavil je Salisbury, da se bosta Anglija in Rusija držali dogovorov, kateri so se dosegli z Gladstonom; samo gledé soteske Zulfikar še ni dosežen sporazum. Pogodba z emirom se ne bode spremenila; dolino Pinči, katera ni emirova marveč angleška, zasele so britske čete. — Reuterjevo poročilo iz Teherana z dné 8. t. m. pravi, da se bode afganska posadka ob soteski Zulfikar pomnožila.

Pariz, 4. avgusta. Privatna poročila pravijo, da je včeraj v Marseillu umrlo 26 oseb za kolero. Tudi portugalski konzul je umrl za kolero.

London, 4. avgusta. Dólenja zbornica je rešila pri podrobnem posvetovanji postavbo v obrambo deklic proti zapeljavanju k nenravnosti.

Sredec, 4. avgusta. Poročilo o nameravani zaroti proti knezu je izmišljeno.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 5. avgusta.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.60
„ „ „ srebro	83.30
Zlata renta	108.85
5% avstr. renta	99.55
Delnice národne banke	874.—
Kreditne delnice	282.60
London 10 lir sterling	125.45
20 frankovec	9.93
Cekini c. kr.	5.91
100 drž. mark	61.45

Tujci.

Dné 3. avgusta.

Pri Malléi: Kunc, c. kr. častnik, in Rosenplänter, potov., z Dunaja. — Weissenmann, zasebnica, iz Judenburga. — Jasko, losotržčeva soproga, iz Trsta. — Arko, župnik, z Gorenjskega. — Zupanc, kaplan, iz Radovljice. Pri Slonu: Nagy, potov., iz Lipsije. — Contomney, zasebnica, z rodbino, in Exner, trgovec, iz Trsta. — Contomney, dr. juris, z Dunaja. — Unger, trgovec, iz Grada. — Močnay, lastnik hotela, iz Banjaloke. — Petsche, trgovec, z hčerko, iz Starega trga. — Potočnik, uradnik, iz Trebnjega. Pri Tavčarji: Rohde, trgovec, iz Berolina. — Majdič, profesor, in Zupan, profesor, iz Zagreba. — Klobočar, c. kr. sod. pristav, iz Ptuj. — Jäger iz Kranichsfelda. Pri Južnem kolodvoru: Kaiser, potov., iz Wittna. — Ellinger, potov., iz Brna. — Titz, c. kr. policijski uradnik, in Paschke, c. kr. brzoj. stavb. vodja, iz Trsta. — Mattersdorfer s soprogo iz Ljubljane. Pri Avstr. carji: pl. Forcarini, graščakinja, iz Trsta. — Löwy, in Weissmaier, zasebnici, iz Kaniže. — Stross, potovalec, iz Prage. — Šebat, dijak, iz Celja. — Šušteršič iz Železnikov. — Cirman, učitelj, iz Poljan.

Umrli so:

Dné 3. avgusta. Josip Šarc, sin hiš. posestnika, 6 mesecev, Cesta na Loko št. 16, ošpice. — Viktor Dostal, delavčev sin, 4 1/2 l., Kurja Vas št. 15, driska.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo. krina v mm
4. avgusta	7. zjutraj	733.04	18.4	vzh. sl.	obl.	8.2
	2. pop.	732.47	27.0	svzh. sl.	d. js.	dež
	9. zvečer	734.85	20.6	vzh. sl.	obl.	

Odgovorni urednik J. Naglič.

Vožni red Rudolfove železnice,

veljaven od 1. junija 1885.

Ljubljana-Terbiž.

Postaje	Osobni vlaki			
	1. 2. 3. razred po noči	1. 2. 3. razred zjutraj	1. 2. 3. razred dopold.	1. 2. 3. razred zvečer
Ljubljana, juž. želez. odh.	12.15	6.40	11.40	6.35
Ljubljana, Rud. želez. „	12.19	6.44	11.45	6.39
Vižmarje	12.29	6.53	11.55	6.48
Medvode	12.41	7.04	12.07	6.59
Loka	12.56	7.17	12.21	7.12
Kranj	1.12	7.31	12.38	7.26
Podnart-Kropa	1.30	7.48	12.56	7.43
Radovljica (m. p.)	1.49	8.05	1.14	8.—
Lesce-Bled	1.55	8.12	1.24	8.08
Javornik	2.16	8.29	1.46	8.25
Jesenice	2.27	8.39	1.57	8.33
Dovje	2.47	8.56	2.18	8.49
Kranjska Gora	3.16	9.21	2.48	9.11
Rateče-Bela Peč	3.31	9.37	3.03	9.24
Terbiž prih.	3.48	9.55	3.20	9.38

Terbiž-Ljubljana.

	po noči	zjutraj	popol.	zvečer
Terbiž odh.	12.36	7.28	1.10	6.20
Rateče-Bela Peč	1.01	7.44	1.30	6.39
Kranjska Gora	1.22	7.57	1.46	6.53
Dovje	1.55	8.22	2.19	7.19
Jesenice	2.23	8.41	2.43	7.41
Javornik	2.30	8.47	2.50	7.48
Lesce-Bled	2.56	9.06	3.15	8.13
Radovljica (m. p.)	3.03	9.12	3.22	8.21
Podnart-Kropa	3.27	9.29	3.44	8.44
Kranj	3.47	9.45	4.02	9.03
Loka	4.06	9.59	4.20	9.20
Medvode	4.21	10.12	4.34	9.34
Vižmarje	4.34	10.23	4.46	9.46
Ljubljana, Rud. žel. prih.	4.44	10.31	4.55	9.55
Ljubljana, juž. žel.	4.50	10.35	5.—	10.—

Terno! Terno! Terno!

Proč z matematiko!

Mi imamo trdno prepričanje, da se potem matematičnega izračunavanja ne morejo številke, ki imajo biti vlečene, preračunati uže naprej. Naročili smo pri vseh matematikih in kričalcih številke, toda nikdar dosegli kaj povoljnega, dokler nismo prosili sveta pri svetoznani mojstrinji sedanje dobe, milostivi gospé

Heleni de Csekefalvy, Košice
(Ogerska), Glavna ulica št. 86, vsled kojega smo na

Trst	Linc	Dunaj
31 15 65	10 6 61	20 10 53
12800 gl.	960 gl.	1200 gl.

dobili.

Hočete li srečni biti, potem se le obrnite do te velike mojstrinje, ker je le ona poklicana, da vas vsled svojega neizmotljivega sveta reši revščine in bode.

Giarotin Josip, Fran Hulbusz, colnar na Reki, mesar v Budimpešti.

Josip Nittiche v Nussdorfu pri Dunaji.

Proti vposiljativni zneska 1 gld. 50 kr. in treh poštinih mark doposiljejo se številke. (119) 5—5

Umetne

zobe in zobovja

vdevlje po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje plombovanja in vse zobne operacije (39) 36

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckega mostu, 1. nadstropje.

Lekarna Trnkoczy

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan razpošilja zdravila s pošto na deželo; dalje

salicilno ustno vodo,

aromatična, vpljiva oživiljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 velika steklenica 50 kr., (115) 4

salicilni zobni prašek,

splošno priljubljen, vpljiva zelo oživiljajoče in pravi zobe blesteče bele, à 30 kr.

V našem založništvu je izišel na svetlo

drugi pomnoženi natis:

Poezije S. Gregorčič-eve.

Elegantno vezane in z zlatim obrezkom stanejo

2 gld., nevez. 1 gld. 20 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica v Ljubljani.

Podružnica c. kr. priv.

avstr. kreditnega zavóda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci na obrestovanje

v bankovcih

za 4 dni odpovedbe 3 1/4 od sto
» 8 » 3 1/2 » »
» 30 » 3 3/4 » »

v Napoleondorih

30dnevna odpoved 3 od sto
3mesečna » 3 1/4 » »
6 » 3 1/2 » »

Oddelek za giro

v bankovcih 2 1/2 proc. obresti za vsako vsoto, v Napoleondorih brez obrestij.

Nakazila

na Dunaj, v Prago, Budimpešto, Brno, Opavo, Levov, Reko, dalje v Zagreb, Arád, Grádec, Sibinj, Ino-most, Celovec, Ljubljano in Solnograd so brez stroškov.

Kupovanje in prodaja

deviz, vrednostnih papirjev in inkaso-kuponov po 1/6 proc. provizije.

Posojila

na poroštevna pooblastila (warrants), pogoji po dogovoru; proti dovoljenemu kreditu v Londonu ali Parizu 1/2 proc. provizije za 3 mesece; na vrednostne papirje (efekte), 6 proc. obrestj na leto do svote 1000 gld., za večje svote vsled specialnega dogovora. (69) 36—15

V Trstu dné 1. oktobra 1883.

Dr. Hirsch

dobro znani specialni zdravnik za sifilitiko in kožne bolezni, ozdravlja po dolgoletnih izkušnjah v nebrojnih slučajih po sijajno skušenem in gotovo učinkujočem navódu (58) 18

sifilitiko in kožne bolezni

(tudi zastarele), ulesa, bolezni scála in v mehurji, polucije, možko slabost, ženski tok, v najkrajši dóbi radikalno brez vseh zlih nasledkov in brez oviranja v službovanji. Naslov:

Dunaj, mesto, Kárantnerstrasse 5

(prej mnoga leta v Mariabílfersstrasse), zdravi od 9. do 4. ure popóldne, a tudi písmeno in (pod molčéčnostjo) pošilja zdravila. Honorar primeren.

Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1:75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, pri-lepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova

knjigarna v Ljubljani.

Tiskata in zalágata Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.